

# Grønlands Hjemmestyres arbejde for børn og unge



Grønlands Hjemmestyre har gennem årene arbejdet for børn og unge, igennem forebyggelse, behandling og oplysningskampagne for trygge og sunde børn i Grønland.

2008



**Grønland har tilsluttet sig FN konventionen for børn og unge i 1993. Det gav landstinget et godt grundlag til at danne lovgivning, som gavner børn og unge i Grønland samtidig at leve op til FN's konventioner.**

<b>Landsstyrets koalitionsaftale for børn og unge af 1. maj 2007</b>		
Landsstyret vil introducere en klar grønlandsk familiepolitik, som blandt andet skal omfatte følgende:		
<b>Arbejde for</b>	<b>Status</b>	<b>✓/X</b>
En forøgelse af tilbud til forældrehøjskoler	· Årligt tilskud til Familiehøjskoler med virkning fra 2007. Der er indtil nu ydet tilskud til 17 Familiehøjskoler	✓
Kommunale tilbud om støtte til forældre, herunder tilbud om uddannelse til forældreren	· Tilskud til lønninger for ansatte i Familiecentre som har opgaver i familiebehandling og rådgivning påbegyndte i 2006. Familiecentrenes opgaver afhænger af lokale forhold og behov. · I 2007 blev der afholdt seminar om Familiecentre. · Der ydes driftstilskud til krisecentre, væresteder, særlige projekter og interesseorganisationer	✓

<b>Uddybning af landsstyrets målsætninger:</b>		
<b>Målsætninger:</b>	<b>Status</b>	<b>✓/X</b>
Barselsorloven efter behov er tilpasset i samarbejde med organisationer	· Forældreorloven er forlænget med 11 uger	✓
Bestræbelser på at modarbejde forældres omsorgssvigt overfor deres børn gennem en langsigtet planlægning styrkes	· Særlig indsats · Oplysningskampagne · Familiecentre · Familiehøjskoler	✓
Børnetilskuddet skal i samarbejde med kommunerne og organisationerne reguleres	· Forhøjelse af børnetilskud forventes udmøntet	✓
Alle folkeskoleelever skal have muligheden for at modtage uddannelsesstøtte fra 9.klasse fra begyndelsen af skoleåret 2008-2009	· Sagen ligger p.t. til drøftelse mellem de to Koalitionspartnere, idet det økonomiske grundlag ønskes belyst nøjere, og KIIIN agter at forelægge et nyt udkast i den kommende tid.	X
Muligheden for en skolemadsordning for alle elever i folkeskolen skal åbnes i samarbejde med kommunerne	· Er udmøntet	✓
Grundlaget for at alle børn i alderen 0-18 år modtager et årligt børneopsparringstilskud på kr. 1.000,00 skal udarbejdes	· Er udmøntet	✓

Landsstyrets initiativer som ikke er udarbejdet endnu, vil blive udmøntet efter prioritering indenfor valgperioden.



### **Eksisterende arbejde og tiltag for børn og unge**

Indenfor Grønlands Hjemmestyres departementer foregår tværdepartementale samarbejde for børn og unge. Og Grønlands Hjemmestyre deltager i nordiske og internationale arbejdsgrupper og seminarer, der har til formål at forbedre indsatsen over for børn, unge og familier.

### **Særlig indsats**

Landstinget vedtog på forårsmødet 2005 at igangsætte en oplysnings- og informationskampagne om omsorgssvigtede børn og unge. Her er en bred vifte over tiltag som er sat i gang:

- Oplysningskampagne for at mindske omsorgssvigt af børn
- Barnet i Centrum- rum til familien
- Familiecentre
- Familiehøjskoler
- Familietelefonrådgivningen
- Undersøgelse af børn og unges trivsel, i samarbejde med Socialforskningsinstituttet
- Kriseberedskab og Krisehjælp

## Uddybning af tiltagene i "særlig indsats"

Oplysningskampagne for at mindske omsorgssvigt af børn. Der blev lavet TV-spots, pjecer, dokumentarer og kurser i kommunerne, og en hjemmeside "Vores ansvar" under Departementet for Familie og Sundhed i [www.nanoq.gl](http://www.nanoq.gl).

De tre dokumentarfilm om omsorgssvigt omhandler:

- Den smertefulde barndom
- Et anderledes børneliv
- Omsorgssvigt og det omgivende samfund

Pjecerne Vores ansvar har overskrifterne:

- Hvordan tackler du overgreb?
- Har du mistanke om seksuelle overgreb mod et barn?
- Har du mistanke om vold mod et barn?
- Tæl til 10 før filmen knækker

Udkommer juni 2008:

- "Seksuelle overgreb og fysisk/ Psykisk vold- Før, under og efter Inspirationskatalog til udarbejdelse af et skriftligt kommunalt beredskab"



## Barnet i centrum- rum til familien

Familiedirektoratet tilbød kommunerne kurser i forhold til deres aktuelle problemstillinger i deres arbejde omkring omsorgssvigtede børn og deres familier med titlen "Barnet i centrum - Rum til familien".

Et rejsehold bestående af psykolog og konsulenter tog ud til alle kommuner i 2006-2007. Derudover har psykologen ført vejledende samtaler med lokale fagfolk og plejefamilier, og holdte emnedage afhængige af fagfolks ønsker. Der deltog i alt 1.382 personer fra alle byer og nogle fagfolk fra bygderne deltog ligeledes i kurserne, emnedagene, supervision og mv.

Udover socialforvaltningen anså Familiedirektoratet for vigtigt at andre instanser som sundhedsområdet, skoleområdet, daginstitutionsområdet og politiet indgik i et tværfagligt forum, hvori disse også blev tilbudt deltagelse under forløbet.

## **De gennemgående emner var:**

· Viden om omsorgssvigt og de skader, det medfører i teori og erfaringer

- Fysisk og psykisk omsorgssvigt
- Vanrøgt
- Seksuel overgreb
- Følelsesmæssig omsorgssvigt

· Fokus på tidlig indsats i barnets liv, dvs. allerede omkring fødselstidspunktet – gerne før.

Måltrettet indsats ved første mis

tanke om omsorgssvigt - ikke vente og ”se om det går over”, for

det gør det sjældent af sig selv. En hurtig indsats kan ofte forhindre en katastrofal udvikling.

· Træning i samtaler om de vanskelige emner, holdninger positiv formulering:

- øvelser i samtaler med omsorgssvigtede og seksuel misbrugte børn
- samtaler med stille og udadreagerende børn

· Tab og traume, hvor fokus var traumatiserede børn, idet der kan være elementer af omsorgssvigt

· Træning i at yde krisehjælp

· Tværfagligt samarbejde/arbejde i netværksgrupper:

- Fokus var at oprette behandlerteams i enkelte sager til sikring af kontinuitet i arbejdet og respekt om de beslutninger (planer og mål), der er truffet
- Læring i tværfaglig arbejdsmetode
- Hvad kan personalet tage med hjem/gøre for at forbedre det tværfaglige team arbejde, der hvor vedkommende kommer fra?

· Holdninger fagligt og professionelt

- At holde/sætte grænser i arbejdet
- Finde det indre offer, krænker og frelser

· Borgermøder i nogle kommuner

For nærmere information om emner og rejserne henvises til udgivelserne:

- Kompendium - artikelsamling og plancher, om temaer fra oplysningskampagnen lokalt i kommunerne
- Rapport om rejserne



## Familiehøjskoler

Der ydes økonomiske støtte til afholdelse af Familiehøjskoler i kommunerne. Landsstyret yder i forbindelse med ”Særlig indsats”tilskud til kommunerne. Det er forskelligt hvordan kommunerne arrangerer familiehøjskolerne, det afhænger af de ressourcer og muligheder de har.

## Familiecentre

Tilskud til kommunernes Familiecentre/ Familierådgivning med lønninger til ansatte i familiebehandling og rådgivning. Familiecentre findes i Nuuk, Aasiaat, Tasiilaq, Narsaq og Maniitsoq. I Ilulissat, Qaqortoq, Upernavik, Sisimiut og Paamiut er der forberedelser til at åbne familiecentre. Familiecentrene udvikler deres arbejde efter behovene i deres lokale samfund. Nogle har miljøarbejdere, familievejledere og personlige udviklingskurser samt målrettet familiearbejde.

## Anonym familietelefonrådgivning

Anonym telefonrådgivning, familierådgivning på tlf. +299 31 41 51, åben hver tirsdag og torsdag kl.19.00-21.00 Professionelle behandlere ansat i rådgivningen som foretager samtaler med forældre og familier som har behov for støtte, vejledning og rådgivning.

## Kriseberedskab og Krisehjælp

Bistå kommunerne i psykosocial krisehjælp ved traumatiske dødsfald, ulykker og i pædofilisager.

## Undersøgelse af børn og unges trivsel

I samarbejde med Socialforskningsinstitut, SFI, rapporten udkommer i 2009

## Andre tiltag

Kurser og efteruddannelser af ansatte i det sociale område i hele Grønland

- Med implementering af lovgivning på det sociale område
- Om børns rettigheder – Konferencen ”Meeraalluni NUAN” i Sisimiut.
- For plejefamilier
- For sagsbehandlere for plejefamilier og indenfor socialområdet
- HK-socialassistent uddannelsen
- Til understøttelse af arbejdet på det sociale område
- Konferencen ”Ressourcestærke Familier” afholdt i Sisimiut i uge 23.

## Andre tilskudsordninger

- Tilskud til drift af Krisecentre
- Særlige socialpædagogiske tilbud og forsøgsprojekter indenfor børne- og ungeområdet
- Væresteder
- Interesseorganisationer





### **Bevillinger via finansloven**

Folkeskolen, daginstitutioner, døgninstitutioner og kommunale initiativer

- Implementering af folkeskolereformen, Atuarfitsialak
- Daginstitutionerreformen, Meeqquerivitsialak
- Skolemad
- Vidtgående specialundervisning i folkeskolen
- Ado Lyngep Atuarfia
- Efterskole
- Tilskud til idræt
- Tilskud til landsdækkende børne- og ungdomsorganisationer
- Arctic Winter Games
- Tilskud til udgivelser af grønlandske bøger blandt andet til børne- og ungdomslitteratur

### **Landsdækkende døgninstitutioner for børn og unge samt for Handicappede:**

- ”Meeqqat angerlarsimaffiat” i Uummannaq
- ”Sarliaq” i Ilulissat
- ”Qasapermiut” i Sisimiut
- ”Meeqqat Illuat” i Nuuk
- ”Angerlarsimaffik Aja” i Nuuk
- ”Matu projektet” i Nuuk
- ”Pige Projektet” i Nuuk
- ”Røde Kors børnehjemmet” i Nuuk
- ”Inuusuttut inaat” i Qaqortoq
- ”Prinsesse Margrethe Børnehjem” i Tasiilaq
- ”Ivaaq” i Qaqortoq
- ”Gertrud Rask minde” i Sisimiut
- Satellit til Qasapermiut, Piluaq i Sisimiut
- Satellit til Meeqqat angerlarsimaffiat i Uummannaq

Landsstyret har godkendt fire private selvejende døgninstitutioner for børn og unge:

- Skoleskibet Tugdlik i Nuuk
- ”Illu Paarsivik” i Qaqortoq
- ”IMP (Inuk Meeraq Pinngortitarlu, på dansk: Menneske Barn og Natur) i Nuuk
- Kissavik

De kommunale døgninstitutioner, som landsstyret har godkendt er tre:

- Tupaarnaq i Nuuk
- Minibo i Upernavik
- Tasiigaa i Narsaq

## Paarisa - Forebyggelses- og sundhedsfremmende indsats områder

Paarisa varetager den forebyggende og sundhedsfremmende indsats, og udformer strategier for indsatsområder ud landsstyrets politiske målsætninger for forebyggelse. Paarisa arbejder med:

- Børn og ungetelefonen 134, en telefonrådgivning, som har åben mellem 19.00 og 21.00 alle dage året rundt.
- Attavik, landsdækkende anonyme telefonrådgivning for de, som er i en personlig krise, eller er berørt af selvmord. Telefonens åbningstider:  
Onsdag kl. 19.00 - 22.00 og Lørdag kl. 19:00 - 22.00
- Inuusuttut Akisunnerat, Ungdomsradio med hjemmesiden [www.inuusuttutakisunnerat.gl](http://www.inuusuttutakisunnerat.gl), hvor der er en brevkasse, debatforum og rådgivning
- Tidlig indsats for den gravide, Tværfaglig lokal indsats med støtte til udsatte gravide familier og familier med børn op til to år.
- Sundhedsmagasinet Sila og ungdomsmagasinet Inuk, udkommer to gange årligt

### ”Inuuneritta puljen”

Folkesundhedsprogrammet, yder økonomisk støtte til forebyggende og sundhedsfremmende initiativer med udgangspunkt i folkesundhedsprogrammet Inuuneritta's målsætninger. Inuuneritta Puljen uddeler penge to gange årligt samtidig med at indgå partnerskabsaftaler med forskellige projekter, som ansøger midler. Eks. på projekter:

### Fysiske aktiviteter:

- Partnerskabsaftale med GBU, for at sikre at afholde fodboldskoler i alle bygder i løbet af 2008- 2010
- Kostkonsulenter tilbyder bistand til kostplanlægninger i blandt andet børneinstitutioner
- Sund Mad Kampagnen ” Sundhed på den fede måde”, landsdækkende skolekonkurrence
- Carries strategi
- Oplysningsmaterialer: ”Hvad skal dit barn drikke?”, om amning, mad til små børn, sunde råd for 4-10 år, Rekkus til teenagere, Det sunde spil, Tandsundhed, TV- Spots og udsendelser.





## **Om Rusmidler**

- Røgfri klasse, årlig konkurrence for folkeskolens mellem- og ældstetrin i begyndelsen af august 2008
- Forebyggelse af rygning blandt børn og unge
- Oplysningsmaterialer: Graviditet og alkohol, Rusmiddeltasken, Graviditet og rygning

## **Om Seksuelt misbrug af børn**

- Kampagne 200-2007: Sætte fokus på børns rettigheder, skabe dialog og sende klare signaler til krænker at sexmisbrug ikke accepteres
- Temaer: Det kollektive ansvar for børns tarv, pligten til at underrette viden om følelsesmæssige belastninger samt om ”grooming”
- Temadag for fagfolk, uddannelse af forebyggelseskonsulenter, eventdag på folkeskoler. Debatskabende teater ” Det blev sagt”
- Materialer: Kalender, badges, Klistermærker og TV-spots

Yderligere informationer om Paarisa og dets arbejde kan ses på [www.paarisa.gl](http://www.paarisa.gl)

## **MIPI- Videncenter om børn og unge i Grønland**

MIPI er et videnscenter om børn og unge i Grønland. Jævnfør Landstingslov nr. 26 af 18. december 2003 om MIPI- Videnscenter for Børn og Unge, et dokumentationscenter, som indsamler og systematiserer viden om børns og unges vilkår i Grønland. Der indsamles oplysninger med udgangspunkt i barnet, f.eks. familiemæssige, sociale, sundheds-, skole-, og bolig-mæssige forhold.

MIPI indsamler, skaber og formidler viden, der bedrager til, at arbejdet med børn og unge i Grønland i stigende grad bliver vidensbaseret. MIPI har udgivet:

- Børn og unge i Grønland – en antologi
- Barnets ret til tilstrækkelig levestandard, Børnekonventionens artikel 27 i grønlandsk kontekst
- Børns levestandard i Grønland
- Familiens levevilkår
- Fremtidige undersøgelser af anbringelser af børn i Grønland
- Kommunernes børne- og ungepolitik
- Notat om selvmordstanker og selvmordsforsøg blandt unge i Grønland
- Notat om unge med god trivsel, statistik om børn og unge i Grønland, Statistikken udkom første gang i 2003 og udkommer hvert andet år.

Alle udgivelser og informationer om MIPI kan hentes i [www.mipi.gl](http://www.mipi.gl)

